

આઈઆઈએમએ અને આઈડીડીઆરઆઈ દ્વારા ગુજરાત માટે ટકાઉ ડીકાર્બનાઇઝેશન માર્ગ વિષય પર એક-દિવસીય વર્કશોપ

~ ગુજરાત સરકારના ઉદ્યોગ તથા ખાણ, આબોહવા પરિવર્તન, વન તથા પર્યાવરણ વિભાગો દ્વારા સમર્થિત વર્કશોપ

~ ફ્રાન્સ, ઇન્ડોનેશિયા, મેક્સિકો અને ઓસ્ટ્રેલિયાના આંતરરાષ્ટ્રીય નિષ્ણાતોએ ગુજરાતની વર્તમાન સ્થિતિ અને એનડીસી લક્ષ્યોને પહોંચી વળવા પ્રત્યે પ્રગતિને અસર કરતાં વિવિધ પાસાં પર સત્રોની અધ્યક્ષતા કરી હતી.

01 નવેમ્બર, 2023: ભારતીય પ્રબંધ સંસ્થાન અમદાવાદ (આઈઆઈએમએ) અને આઈડીડીઆરઆઈ એ આજે સરકારના ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ, આબોહવા પરિવર્તન વિભાગ અને વન તથા પર્યાવરણ વિભાગના સહયોગથી 'ગુજરાત માટેના ટકાઉ ડીકાર્બનાઇઝેશન માર્ગ' વિષય પર હિતધારકોને સંલગ્ન કરીને એક-દિવસીય વર્કશોપનું આયોજન કર્યું હતું.

આ વર્કશોપમાં ફ્રાન્સ, ઓસ્ટ્રેલિયા, મેક્સિકો અને ઇન્ડોનેશિયા જેવા જી-20 સભ્ય દેશોના આંતરરાષ્ટ્રીય આબોહવા નિષ્ણાતો, રાજ્ય સરકારના ટોચના અધિકારીઓ, ઉદ્યોગ, શિક્ષણવિદો સહિત વિવિધ હિતધારકોના જૂથને એકમંચ પર લાવવામાં આવ્યા હતા, જેથી રાષ્ટ્રીય સ્તરે નિર્ધારિત યોગદાન (એનડીસી) લક્ષ્યોને પહોંચી વળવા ગુજરાતના આગળના માર્ગ પર તેમના પરિપ્રેક્ષ્ય અને દૃષ્ટિકોણ જાણી શકાય.

આઈડીડીઆરઆઈથી સુશ્રી માર્તા તોરેસ ગનઝોસ; સ્વતંત્ર વ્યૂહાત્મક સલાહકાર સુશ્રી મેગઆર્ગિરિયુ; તેમ્પસ એનાલિતિકાના ડૉ. ડેનિયલ બુઇરા અને બોગોર એગ્રીકલ્ચર યુનિવર્સિટીના પ્રોફેસર રિઝાલી બોઅરે અનુક્રમે જી-20 સભ્ય દેશો ફ્રાન્સ, ઓસ્ટ્રેલિયા, મેક્સિકો અને ઇન્ડોનેશિયાના પ્રતિનિધિઓ તરીકે આમાં ભાગ લીધો હતો.

આ આંતરરાષ્ટ્રીય નિષ્ણાતો આગામી કોપ28માં સક્રિયપણે સામેલ છે જે આ વર્ષના અંતમાં યૂએઈ માં યોજાશે અને તેઓ તેમની સરકારો સાથે નિકટથી કાર્યરત છે અને તેઓ તેમનું પોતાનું નેટવર્ક ધરાવે છે જે મુખ્યત્વે વૈશ્વિક દક્ષિણના દેશોને આવરી લે છે. તેઓ આંતરરાષ્ટ્રીય નેટવર્કમાં સાથે મળીને કામ કરે છે, મુખ્યત્વે વૈશ્વિક દક્ષિણના દેશોમાં. તેમની ભાગીદારી વૈશ્વિક દક્ષિણ સાથે વૈશ્વિક ઉત્તરનું એકીકરણ છે.

આ વર્કશોપનું આયોજન વર્તમાન પ્રવાહો પર ચર્ચાની સુવિધા પૂરી પાડવા અને ગુજરાત માટે ભારત સરકારની નેટ ઝીરો અને એનડીસી પ્રતિબદ્ધતાઓમાંથી ઉદ્ભવતી અસરો અને તકોની સમજને વધારવા માટે મુખ્ય હિતધારકો પાસેથી પ્રતિસાદ મેળવવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે કરવામાં આવ્યું હતું. આ ઇવેન્ટનો ઉદ્દેશ નીચેની બાબતો પર નીતિ નિર્માતાઓ, ઉદ્યોગના અગ્રણીઓ અને સંશોધકો વચ્ચે ખુલ્લી અને અર્થપૂર્ણ ચર્ચાને પ્રોત્સાહન આપવાનો પણ હતો:

- એનડીસી લક્ષ્યાંકોને પહોંચી વળવા તરફ ગુજરાતની સ્થિતિ અને પ્રગતિ
- ભારત સરકારની નેટ ઝીરો પ્રતિબદ્ધતાઓથી ઉભરી રહેલી ગુજરાત માટે અસરો અને તકો
- ઓછા કાર્બન અને સ્થિતિસ્થાપક અર્થતંત્રમાં ગુજરાતના સંક્રમણને વેગ આપવા માટે જરૂરી મુખ્ય નીતિગત હસ્તક્ષેપ અને પગલાં
- ગુજરાતની નેટ ઝીરો અને એનડીસીની સફરને ટેકો આપવામાં હિતધારકોની ભૂમિકા

આ ઉદ્ઘાટન સત્રનું નેતૃત્વ આઈઆઈએમએના ફેકલ્ટી મેમ્બર, પ્રોફેસર અમિત ગર્ગ અને સુશ્રી માર્તા તોરેસ ગનફોસ, આઈડીડીઆરઆઈ, પેરિસ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું, જેમણે દિવસ દરમિયાન ચાલતી ચર્ચાઓ માટે ગુજરાત અને વૈશ્વિક સંદર્ભ નક્કી કર્યો હતો.

આ ઇવેન્ટ માટેની રૂપરેખા તૈયાર કરતાં પ્રોફેસર અમિત ગર્ગે જણાવ્યું હતું કે, “ગુજરાત અક્ષય ઊર્જા, ઇલેક્ટ્રિક વાહનો, ટકાઉ બિલ્ડિંગ સ્પેસ, ઊર્જા કાર્યક્ષમતા વધારવામાં અને ગ્રીન હાઈડ્રોજન માટેની નીતિઓની શરૂઆત અને અમલીકરણમાં મોખરે છે. જોકે, ગહન ડીકાર્બનાઇઝેશન અને નેટ ઝીરો 2070 તરફ રાજ્યની ગતિ માટે ઓછા ખર્ચે ધિરાણ અને આંતરરાષ્ટ્રીય રોકાણોની જરૂર છે.”

સુશ્રી માર્તા તોરેસ ગનફોસ, જણાવ્યું હતું કે “કરારના આબોહવા લક્ષ્યોને હાંસલ કરવાથી આપણી અર્થવ્યવસ્થાને વેગ મળી શકે છે અને બિલકુલ નવી નોકરીઓનું સર્જન થઈ શકે છે. જો કે, આ તકોનો લાભ ઉઠાવવા માટે, દેશો, રાજ્યો, શહેરો અને કંપનીઓએ ડિઝાઇન અને આયોજનના તબક્કે આબોહવા લક્ષ્યોને ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ - રોકાણકારો, બેંકો અને વીમા કંપનીઓ ઓછા કાર્બનયુક્ત, આબોહવાના સ્થિતિસ્થાપક ભાવિ પરિવર્તન માટે વિશ્વસનીય અને સુસંગત યોજનાઓની માંગ કરી રહ્યા છે. હું માનું છું કે જો ગુજરાત પોતાની રીતે પહલી રાજ્ય-સ્તરની ચોખ્ખી શૂન્ય લાંબા ગાળાની વ્યૂહરચનાને આકાર આપે તો તે સ્પર્ધાત્મક લાભ મેળવી શકે એમ છે.”

તાપમાનમાં વધારો, દરિયાની સપાટીમાં વધારો, વરસાદની પેટર્નમાં ફેરફાર વગેરે જેવી નોંધપાત્ર હવામાન પરિવર્તનની અસરો ગુજરાત અનુભવી રહ્યું છે. તાપમાનમાં વધારો હીટવેલ્સમાં વધારો કરે છે અને કૃષિ ઉપજને અસર કરે છે, જ્યારે બદલાયેલ ચોમાસાની પેટર્ન

પાણીની ઉપલબ્ધતાને વિક્ષિપ્ત કરી શકે છે અને પાકની ઉપજને નોંધપાત્ર રીતે અસર કરી શકે છે. ગુજરાતમાં 1600 કિમી લાંબો દરિયાકાંઠાનો પ્રદેશ છે જે દરિયાની સપાટીમાં વધારાને કારણે પૂર અને દરિયાકાંઠાના ધોવાણના જોખમ માટે સંવેદનશીલ છે. આ આબોહવા પરિવર્તન-સંબંધિત અસરો વિવિધ ટકાઉ પગલાં જેમ કે સ્વચ્છ ઉર્જા પરિવર્તનને વેગ આપવા, કઠિન ક્ષય ક્ષેત્રો માટે ટકાઉ ડીકાર્બનાઇઝેશન પાથવેને સક્ષમ કરવા, લાઇફ મિશન અને ચક્રીય અર્થતંત્ર તરફ સ્થળાંતર કરવા, આબોહવા પરિવર્તનની અસરોને ઘટાડવા માટે યોગ્ય અનુકૂલનનાં પગલાં લેવા, અને ઓછા કાર્બન ઉર્જા સંક્રમણો માટે આબોહવા ફાઇનાન્સની જરૂરિયાત છે.

ભારતનું અગ્રણી ઔદ્યોગિક રાજ્ય હોવાને કારણે, ગુજરાતે એનડીસી તેમજ ભારત દ્વારા નિર્ધારિત નેટ ઝીરો લક્ષ્યાંકોને પૂર્ણ કરવા માટે પ્રશંસનીય યોગદાન આપવું જોઈએ અને આ પ્રતિબદ્ધતાઓને નક્કર આર્થિક તકોમાં ફેરવી શકે છે. આના માટે વિવિધ નીતિઓને સંરેખિત કરવાની જરૂર પડશે જેમ કે આબોહવા પરિવર્તન ઘટાડવા, અનુકૂલન અને સ્થિતિસ્થાપકતા તરફ દોરી જતી નીતિઓ, સ્વચ્છ ઉર્જા નીતિઓને પ્રોત્સાહન આપવું, એવી નીતિઓ કે જે ઉર્જા પ્રણાલીમાં પરિવર્તન તરફ દોરી જાય, કઠિન ક્ષય ક્ષેત્રોનું ડીકાર્બોનાઇઝેશન, એવી નીતિઓ વિકસાવવી જે ચક્રીય અર્થતંત્રમાં નેતૃત્વ કરે, આ પરિવર્તનો મજબૂત સામાજિક પરિવર્તનમાં પરિણમે તેની ખાતરી કરવા માટેની નીતિઓ, ટૂંકા ગાળામાં (2030 સુધી), મધ્યમ ગાળા (2031-2047) અને લાંબા ગાળા (2048-2070)માં લાઇફ મિશન વગેરે તરફ અગ્રસર થવા માટે જાગૃતિ પેદા કરે.

ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમ પછી શ્રેણીબદ્ધ સત્રો યોજાયા હતા જેમાં આંતરરાષ્ટ્રીય નિષ્ણાતોએ સ્વચ્છ ઉર્જા પરિવર્તનને વેગ આપવા, ડીકાર્બનાઇઝેશનમાં સામેલ ટેકનિકલ અને નાણાકીય પડકારો, અસર, નબળાઈ, અનુકૂલન અને આબોહવા સ્થિતિસ્થાપકતા માટેની તકોનું મૂલ્યાંકન કરવા પર સત્રોની અધ્યક્ષતા કરી હતી.